

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-460/08-02

Název školy: Základní škola Kladno, Vodárenská 2116
Adresa: Vodárenská 2116, 272 01 Kladno-Kročehlavý
Identifikátor: 600 044 084
IČ: 48 707 104
Místo inspekce: Základní škola, Vodárenská 2116, 272 01 Kladno-Kročehlavý
Termín inspekce: 4. – 7. březem 2008

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou (dále též škola nebo ZŠ), jejíž činnost vykonává Základní škola Kladno, Vodárenská 2116, podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školy s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční zjištění

I. Základní údaje

Základní škola Kladno, Vodárenská 2116 poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Jako právnická osoba vykonává činnost úplné základní školy s 1. - 9. ročníkem (13 tříd na prvním stupni a 9 tříd na druhém stupni) a školní družiny. Kapacita ZŠ (750 žáků) byla ke dni inspekce naplněna 487 žáky na téměř 65 %. Počet žáků základní školy v posledních třech školních letech vykazuje mírný pokles (meziročně o více než 5 %), v září 2007 vzdělávala škola celkem o 57 žáků méně než v témže měsíci roku 2005. V letošním školním roce se žáci 1. – 3. a 6. – 8. ročníku vzdělávají podle školního vzdělávacího programu „Škola porozumění“ (dále též ŠVP). Podle ŠVP začala škola vzdělávat své žáky již ve školním roce 2005/2006 v 1. a 6. ročníku a od září 2006 se pak dle tohoto programu vzdělávali také žáci 2. a 7. ročníku. V ostatních ročnících byl aplikován vzdělávací program Obecná škola (v letošním školním roce ve 4., 5. a 9. ročníku). V roce 2005 škola ukončila pokusné ověřování vzdělávacího programu „Základní a mateřská škola Montessori“.

Pedagogický sbor je poměrně stabilizovaný. Vzhledem k měnícím se potřebám školy poklesl celkový počet vyučujících za poslední tři roky z 36 (školní rok 2005/2006) na 32 učitelů v současnosti. Podíl kvalifikovaných učitelů zůstává ve sledovaném období přibližně stejný a pohybuje se mezi hodnotami 60 až 64 %.

Z hlediska materiálních podmínek lze vývoj školy za poslední tři roky hodnotit pozitivně. Dokladem je průběžné naplňování stanovených cílů (vybudování druhé učebny PC, pořízení interaktivní tabule, vybudování keramické dílny aj.). Výsledkem velmi dobré spolupráce s kladenským magistrátem je provedená rekonstrukce chodníků, parkové úpravy v okolí školy a výměna oken. Postupné vybavování tříd moderním školním nábytkem a pomůckami probíhá průběžně, stejně jako malování, opravy a rekonstrukce prostor školy.

II. Ekonomické údaje

V kalendářním roce 2005 obdržela škola finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání ve výši 25 825 Kč na jednoho žáka školy, v roce 2006 celkem 27 922 Kč a v roce 2007 částku 30 253 Kč na jednoho žáka školy. Meziroční nárůst státní dotace v uvedených letech byl stabilní a činil více než 8 %.

S navýšením celkového přidělu finančních prostředků ze státního rozpočtu byl patrný i nárůst vyplacených prostředků na platy zaměstnanců školy, který za roky 2005, 2006 činil meziročně 1,36 % a za roky 2006, 2007 byl tento nárůst 2,16 %.

Úměrně s výší přidělených prostředků na platy vzrůstal i objem přijatých prostředků na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, přiděl na odvod do fondu kulturních a sociálních potřeb a na úhradu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání. Součástí rozpočtů neinvestičních výdajů jsou prostředky na přímé ostatní neinvestiční výdaje. Tyto prostředky škola použila zejména na nákup učebnic, učebních textů, učebních pomůcek, základních školních potřeb a na úhradu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Kromě výše uvedených prostředků přidělených na přímé náklady na vzdělávání získala škola ze státního rozpočtu v letech 2005 a 2006 účelové finanční prostředky v rámci projektu Hodina a v letech 2005, 2006 a 2007 účelové prostředky na financování projektu Počítačová gramotnost v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání.

Přestože finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu v posledních třech letech měly vzestupný trend, nepokryly plně veškeré náklady školy. Kromě dotace ze státního rozpočtu v kontrolovaném období škola disponovala prostředky od zřizovatele, který poskytoval neinvestiční dotaci na úhradu provozních nákladů školy. V roce 2005 pokrývala dotace zřizovatele 7,1 % nákladů školy, v roce 2006 celkem 6,8 % a v roce 2007 celkem 7,1 %. Ve sledovaném období škola zapojila do financování také fondy, zdroje získané z doplňkové činnosti, sponzorské dary a dary od komisí RM MMK (komise pro výchovu, vzdělávání a volný čas).

Veškeré finanční prostředky ze státního rozpočtu škola využila efektivně a k účelům, na které byly poskytnuty.

III. Hodnocení základní školy

Školní vzdělávací program a obsah vzdělávání

Ředitelka školy vydala školní vzdělávací program, který byl schválen pedagogickou radou dne 21. června 2005. Na jeho tvorbě se podíleli všichni vyučující školy. ŠVP byl zpracován podle požadavků školského zákona a zásad Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále též RVP ZV) a vyjádřila se k němu i školská rada. I když při zahájení inspekce nebyl ŠVP (v rozporu s ustanovením školského zákona) zveřejněn na přístupném místě ve škole (byl k dispozici v ředitelně), zajistila ředitelka školy odstranění tohoto nedostatku ještě v průběhu inspekce.

Ve většině ČŠI sledovaných hodin umožňovaly organizace vzdělávání, metody a formy výuky ŠVP realizovat (patrný byl vstřícný vztah vyučujících k žákům). Také inovace obsahu vzdělávání v ročnících, kde se žáci vzdělávají podle vzdělávacího programu Obecná škola, odpovídá trendům kurikulární reformy a ZŠ je při vzdělávání uskutečňuje. Výjimkou byly tři hospitované hodiny fyziky, v nichž byly ČŠI zaznamenány výrazné nedostatky v motivaci žáků a použitých metodách i formách výuky.

ŠVP zohledňoval reálné podmínky a možnosti školy, deklaroval jasně vzdělávací strategie i vlastní marketingovou profilaci školy (výtvarná výchova, tělesná výchova, cizí jazyky, informační a komunikační technologie – dále též ICT). I když škola není prioritně zaměřena na oblast přírodovědného či společenskovedního vzdělávání ani čtenářské gramotnosti, obsahuje ŠVP vše, co je nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků. Formální nedostatky (neuvedení platnosti dokumentu, chybějící některé poznámky k učebním plánům, chybějící prvky vlastního hodnocení školy) v ŠVP neměly vliv na kvalitu poskytovaného vzdělávání a byly odstraněny ještě v průběhu inspekční činnosti. ŠVP vymezoval vzdělávací obsah, zařadil průřezová témata jako závaznou součást základního vzdělávání, podporoval komplexní přístup k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti jeho vhodného propojování. Předpokládal volbu různých vzdělávacích postupů, odlišných metod a forem výuky i využití podpůrných opatření ve shodě s individuálními potřebami žáků a podporoval také rozvoj jejich klíčových kompetencí.

Napříč vzdělávacím spektrem celé školy je příkladně realizováno projektové vzdělávání, při němž vzájemně spolupracují i žáci různých ročníků (např. společné projekty I. a IX. tříd). Rozvoj zájmů a individuálních předpokladů žáků je umožněn vnitřní diferenciací výuky a nabídkou volitelných předmětů i zájmových útvarů, jejichž struktura odpovídá marketingové profilaci školy. Nadaní žáci se zapojují především do předmětových olympiád, soutěží, zájmových útvarů, obsahově náročných projektů a prezentací.

V období od poslední inspekce v roce 2003 došlo z celkového pohledu k výraznému zlepšení školy ve využívání různých metod a forem práce při vzdělávání žáků (zejména metody aktivního učení žáků).

Zpracování ŠVP je v souladu s principy RVP pro ZV. Škola má předpoklady pro jeho naplňování. Obsah vzdělávání a jeho realizace podporuje rozvoj osobnosti žáků. Příkladem dobré praxe je vhodné využívání projektových forem vzdělávání žáků.

Strategie a plánování

Škola se rozvíjí na základě koncepčního záměru, který byl zpracován ředitelkou školy na období let 2006 – 2010 a navazoval na koncepci rozvoje školy z let 1993 – 2005. Oba materiály obsahují strategické cíle provozního charakteru i cíle vzdělávací. Ve spolupráci s ostatními členy pedagogického sboru zpracovává vedení školy pravidelně operativní roční plány práce, které stanovují konkrétní zodpovědnost za plnění a jsou řádně termínované. I když pedagogická koncepce školy, roční plány a profilace školy uvedené ve ŠVP na sebe přímo systematicky nenavazují, jsou cíle uvedené ve všech těchto plánech v souladu s koncepčními záměry ČR i Středočeského kraje i s reálnými podmínkami školy a podporují průběh současné kurikulární reformy. Oblasti společenskovedního a přírodovědného vzdělávání i čtenářské gramotnosti žáků jsou v systému plánování školy začleněny standardně.

Obecné hodnocení oblastí uvedených v koncepci a zejména v aktuálních ročních plánech je převážně prováděno průběžně ve vlastním hodnocení školy, ve výročních zprávách a je předmětem pravidelných jednání pedagogické rady. Konkrétní systematické

hodnocení dosažených cílů vzhledem k stanoveným plánům management školy analyticky neprovádí, čímž je oslabena efektivita zpětné vazby plánování.

O svých záměrech a jejich plnění škola informuje rodiče žáků, zřizovatele, školskou radu i ostatní partnery standardně prostřednictvím svého informačního systému.

Strategie a plánování je v ZŠ funkční, okrajovým nedostatkem je chybějící vzájemná systematická návaznost strategického a operativního plánování. Stanovené cíle se škole daří průběžně realizovat, a to v souladu s naplňováním ŠVP.

Ředitel školy a řízení pedagogického procesu

Ředitelka působí ve škole již od roku 1964, v roce 1990 byla jmenována do řídicí funkce, kterou vykonává nepřetržitě až do současnosti. Její pevná sounáležitost se školou je patrná z výsledků realizace všech základních manažerských funkcí, které vykonává, i z výsledků, které dosahuje škola při vzdělávání žáků. Tento pozitivní vztah ke škole dokáže ředitelka v rámci vedení pracovníků přenášet nejen na své zástupkyně, ale i na pedagogický sbor a jeho prostřednictvím i na žáky školy. Sounáležitost ředitelky se školou je příkladem dobré praxe.

Management školy projednává zásadní dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti s pedagogickou radou. Spolu se svými dvěma zástupkyněmi vytváří efektivně pracující manažerský tým, aplikující především participativní styly vedení pracovníků. Tento pozitivní stav přetrvává již od minulé inspekce v roce 2003. Zdrojem podnětů je pro vedení školy také rada dětí.

Ředitelka podporuje zaměstnance školy v aktivním sebevzdělávání, a to zejména formou účasti v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků (dále též DVPP). Pedagogy dokáže ředitelka vhodně motivovat nejen prostřednictvím diferencovaného finančního ohodnocení v rámci pohyblivých složek platu, ale i jinak (např. podpora a realizace nápadů a inovativních myšlenek při vzdělávání žáků, participace na řídicích procesech). Delegování pravomocí a rozdělení kompetencí v oblasti řízení kvality vzdělávání je vhodně vymezeno v organizačním řádu školy, je funkční a umožňuje realizaci zvolených učebních dokumentů. Začínající a nekvalifikované pedagogy ředitelka školy systematicky podporuje.

Informační systém školy je vzhledem k žákům, pedagogům, rodičům, veřejnosti i ostatním partnerům obousměrně funkční a podporuje vzdělávací cíle. Tvoří jej především nástěnky, webové stránky školy, jednání pedagogického sboru, konzultace a setkání s rodiči, prezentace v regionálním tisku, jednání s partnery, veřejné prezentační akce školy a další standardní prvky.

Řízení pedagogického procesu ZŠ podporuje realizaci kurikulární reformy a celkově je nadprůměrné.

Dopad vlastního hodnocení základní školy a vnitřního kontrolního systému

Vnitřní kontrolní systém je v ZŠ realizován ředitelkou a jejími zástupkyněmi dle standardně zpracovaného plánu hospitační a kontrolní činnosti. Hospitační činnost ze strany vedení školy probíhá efektivně, v letošním školním roce byla (v souladu s interní strategií vedení pracovníků) zaměřena především na projektové vyučování a na práci začínajících pedagogů, v minulých letech byla zaměřena na všechny běžné formy vzdělávání. I když kontrola žákovských knížek a notýsků probíhá ve všech třídách pravidelně, byly ČŠI zjištěny některé nedostatky, které vlastní kontrolní činnost školy neodhalila (viz kapitola Hodnocení žáků). Závěrečná zjištění kontrolního procesu

projednává ředitelka školy s pedagogickým sborem a přijímá následná opatření. Dle předložených záznamů nebyla od roku 2004 ve škole přijata žádná stížnost.

Vlastní hodnocení, které bylo ve stanoveném termínu projednáno s pedagogickou radou, proběhlo v rámci jednoletého cyklu za období školního roku 2005/2006 a v současné době probíhá jeho další etapa (bylo zvoleno dvouleté období 2006 - 2008). Vlastní hodnocení bylo vhodně zaměřeno na všechny stanovené oblasti.

Na realizaci procesu vlastního hodnocení se podílely všechny zainteresované strany (žáci, rodiče, pracovníci školy) prostřednictvím vhodných nástrojů (dotazníky, rozhovory, diskuse, analýza dokumentace). Do vlastního hodnocení školy byly standardně začleněny i oblasti společenskovedního a přírodovědného vzdělávání i čtenářské gramotnosti žáků. Výstupem z autoevaluačního procesu je standardně zpracována zpráva, která obsahuje mimo jiné vhodné zaměření na oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a v menší míře i oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit.

V ZŠ je patrná snaha o pozitivní změnu, zejména o dosažení vyšší kvality vzdělávání žáků. Výsledky procesu vlastního hodnocení byly využity jako dostatečný zdroj výroční zprávy o činnosti školy a je možné z nich také vycházet při hodnocení ČŠI. Vlastní hodnocení školy je na běžné úrovni, vnitřní kontrolní systém je funkční.

Personální podmínky

Personální podmínky v základní škole nejsou zcela příznivé. V současné době zajišťuje výuku celkem 32 učitelů, z nichž 9 postrádá kvalifikaci pro základní školu úplně a další tři mají kvalifikaci pro jiný stupeň ZŠ než povětšinou vyučují. Skutečnost, že 12 učitelů vyučuje nekvalifikovaně, se také promítá do celkové kvalifikovanosti odučených hodin. Týdně je tak v celé škole odučeno 243 hodin nekvalifikovaně, což představuje téměř 40 % z celkového počtu 619 hodin. Míra kvalifikovanosti výuky je při tom na obou stupních přibližně shodná. Na druhém stupni školy mimo to citelně chybí další kvalifikovaní vyučující se zaměřením na fyziku, na hudební výchovu, občanskou výchovu a tělesnou výchovu. Na obou stupních je jen částečně odborně zajištěna výuka cizích jazyků.

Většina hodin společenskovedních předmětů je zajištěna odborně kvalifikovanými pedagogy. Přírodovědné vzdělávání je ve škole zajištěno (s výjimkou fyziky) převážně učiteli s příslušnou odbornou kvalifikací. Výuku českého jazyka zajišťují na druhém stupni tři odborně kvalifikovaní učitelé.

V personálním zabezpečení výuky lze pozorovat i mnohá pozitiva. Vedení školy podporuje profesní růst zaměstnanců. Akce DVPP jsou voleny účelně vzhledem k potřebám školy. V posledním období byly směřovány především do oblasti kurikulární reformy, na metodickou pomoc nekvalifikovaným vyučujícím, na modernizaci vyučovacích metod, zvyšování kompetencí vyučujících cizích jazyků, zvyšování počítačové gramotnosti u většiny pedagogických pracovníků apod. DVPP je standardně zaměřeno také na čtenářskou gramotnost žáků i do oblasti společenskovední. Podle údajů z výroční zprávy za školní rok 2006/2007 byla účast na akcích DVPP vztahujících se k přírodovědnému vzdělávání nižší, plán DVPP na rok 2008 neobsahuje cíleně zaměření na oblast přírodovědného vzdělávání.

Účinnou pomoc nekvalifikovaným, popř. začínajícím učitelům poskytují metodické orgány. V průběhu inspekce byla mj. zhlédnuta řada hodin vedená vyučujícími bez příslušné kvalifikace. Přesto byla kvalita práce ve větší části těchto hodin hodnocena inspekcí jako nadprůměrná, dvě ze tří podprůměrných hodiny fyziky byly v tomto směru výjimkou. Vedení školy vytváří podmínky pro studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů pedagogů. Jedna vyučující začíná studium učitelství se zaměřením na tělesnou výchovu, další se ucházejí o přijetí ke studiu učitelství pro první stupeň ZŠ. Dvě učitelky absolvovaly studium

výchovného poradenství, jedna se průběžně vzdělává v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Příslušné vzdělání má také školní koordinátor ICT.

Přestože nedostatky v kvalifikovanosti učitelského sboru nejsou v současné době v přímém rozporu s platnou legislativou (do roku 2010 je možno kvalifikaci doplnit), do budoucna představuje zjištěný stav pro školu potenciální riziko. Ředitelka školy si situaci plně uvědomuje a její řešení řadí mezi priority své koncepční práce. Dle jejího vyjádření tak již byly pro příští školní rok získány dvě kvalifikované síly a podnikány jsou další potřebné kroky na trhu práce.

Personální podmínky školy jsou průměrné, potenciálním rizikem je téměř 40% podíl nekvalifikovaných vyučujících na výuce.

Bezpečné prostředí pro vzdělávání

Škola vytváří velmi dobré podmínky pro zdravý vývoj žáků i pro jejich bezpečnost při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech včetně poskytování školských služeb.

Stravování je zajištěno v blízké školní jídelně, vedle možnosti nákupu školního mléka mají žáci přístup k automatům na nápoje a balené potraviny, přičemž vhodnost výběru je ponechána na jejich rozhodnutí. Výchova ke zdraví je zapracována do celého ŠVP i do různých předmětů v programu Obecná škola. S některými zásadami výchovy ke zdraví se žáci seznamovali ve zhlédnutých hodinách prvouky, občanské a rodinné výchovy. Na dodržování psychohygienických zásad zdravého vývoje žáků vyučující vesměs dbali, v několika hodinách však nebyli žáci korigováni při nesprávném způsobu sezení při psaní.

Bezpečnosti žáků je věnována náležitá pozornost. Poučení o zásadách bezpečnosti se jim dostává vždy na počátku školního roku, před různými školními akcemi a zájezdy, ale i před volnými dny, prázdninami a zvláště pak v některých předmětech (tělesná výchova, pracovní činnosti, plavecký výcvik aj.). Ve sledovaných hodinách tělesné výchovy a během přestávek byly zásady bezpečnosti žáků vždy dodržovány. Školní řád a některé další vnitřní dokumenty stanovují potřebná pravidla v této oblasti. Škola vede evidenci úrazů. Počty úrazů žáků se za sledované období posledních tří let snižují.

Škola zodpovědně přistupuje k prevenci sociálně patologických jevů. Určeny jsou dvě výchovné poradkyně, z nichž jedna je současně metodikem prevence sociálně patologických jevů. Obě pracovnice mapují situaci mezi dětmi, sledují případné signály a starají se o osvětu v této oblasti. Jednají s žáky i rodiči, zjištěné problémy bez odkladu řeší. Využívána je mj. schránka důvěry, dotazníkové ankety a další mechanismy. Škola v případě potřeby spolupracuje s Centrem krizové pomoci, Odborem sociální péče a Policií ČR. Úspěšnost této služby je zřejmá, neboť výskyt sociálně patologických jevů je ve škole dle předložených záznamů pouze okrajový.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků při vzdělávání má ve škole nadprůměrnou úroveň.

Přijímání ke vzdělávání

Přijímání žáků ke vzdělávání škola věnuje značnou pozornost. Zviditelňuje se pomocí různých akcí i běžnými nástroji. Vstupuje do okolních mateřských škol, distribuuje propagační materiály, inzeruje na svých webových stránkách, pořádá dny otevřených dveří pro rodiče i děti apod. Termín zápisu do školy vyhlašuje podle pokynů zřizovatele. O přijetí žáků k povinné školní docházce nebo o jejím případném odložení vydává ředitelka příslušná rozhodnutí v souladu s platnou legislativou. Pro přijaté děti organizuje tzv. Předškoličku, což představuje souhrn několika návštěv nastávajících prvňáčků ve škole, zaměřených na setkání s budoucími třídními učitelkami a na seznámení dětí s novým

prostředím. Pro žáky, kteří přecházejí do jiného vzdělávacího programu, škola zajišťuje potřebnou individuální péči.

Oblast přijímání ke vzdělávání má nadprůměrnou úroveň.

Přínos partnerství pro rozhodování vedení základní školy

Vedení školy aktivně spolupracuje a zajišťuje vzájemnou výměnu informací se zřizovatelem, školskou radou, s rodiči žáků a dalšími partnery.

Z rozhovoru pracovníků ČŠI se zástupci Magistrátu města Kladna vyplynulo, že komunikace mezi školou a zřizovatelem probíhá pravidelně a bez problémů, což potvrdilo i vedení ZŠ. Město ve škole pravidelně provádí kontrolní dny, spolupracuje při sestavování rozpočtu a diskutuje výroční zprávy. Při řešení problémů napomáhá škole radou, zaštiťuje její akce pro veřejnost, popř. na ně přispívá finančně. Příležitostně také poskytuje škole právní pomoc.

Také zástupci školské rady označili vzájemnou spolupráci se školou jako oboustranně vstřícnou a otevřenou. Školská rada dostává v potřebné míře podklady potřebné k plnění svých funkcí. Tyto dokumenty projednává, schvaluje a vyjadřuje se k nim v souladu s příslušnou legislativou. Rovněž ve školské radě nachází škola potřebnou podporu.

Koncepční záměry školy oba hlavní partneři znají. Směřování školy prozatím nijak zásadně neovlivňují. Případné dílčí připomínky škola zohledňuje.

Přestože při škole není registrována žádná rodičovská organizace, spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků je také velmi dobrá. Informovanost rodičů je zajištěna především prostřednictvím žákovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách nebo nabídkou konzultačních hodin a dnů otevřených dveří. Škola se také prezentuje na internetových stránkách, v určených dnech mohou rodiče vstupovat do tříd při vyučování. Zváni jsou na víkendová setkání a na četné školní akce (vánoční trhy, červnové slavnosti, prezentace školních projektů aj.). Rodiče podporují školní akce příspěvkem z tzv. fondu rodičů. Dalším partnerem vedení školy je rada dětí, s níž ředitelka školy projednává různé aktuální otázky.

Přínosná je také spolupráce s mateřskými a dalšími školami v regionu. Získávány jsou různé příspěvky od sponzorů. Podle potřeby škola aktivně spolupracuje také s odbornými pracovišti (PPP Kladno, Centrum krizové pomoci, Odbor sociální péče, Policie ČR a další).

Škola se úspěšně snaží otevírat se vůči všem partnerům i širší veřejnosti a naplňuje tak postupně své motto, jímž je „Přátelské jednání s dětmi i rodiči, vzájemný respekt“. Spolupráce školy s partnery je příkladem dobré praxe.

Vnitřní prostředí školy

Vnitřní prostředí školy je podnětné a příznivě ovlivňuje vzdělávání a chování žáků – tento stav přetrvává již od poslední inspekce v roce 2003. Prostory učeben, chodeb nebo např. sociálních zařízení jsou čisté a vhodně upravené. Stejně tak je udržovaný i nábytek ve třídách a výzdoba tříd či chodeb. Celkově příjemné prostředí školy v menší míře negativně ovlivňuje pouze nízká úroveň materiálního zázemí pro vyučující - kabinety jsou vybaveny převážně starším až zastaralým nábytkem. Sociální a pracovní klima školy je celkově velice příznivé. Vztahy mezi vedením, vyučujícími i žáky jsou korektní, založené na vzájemné důvěře a respektování. Žáci se na dospělé partnery obracejí bezprostředně, jejich jednání a vystupování pozorované v průběhu inspekce bylo ukázněné, slušné a přímé. Při výuce byli žáci cíleně a vhodnými způsoby vedeni k rozvíjení kompetencí (především komunikativních, občanských, pracovních a kompetencí k řešení problémů). Pevně pozorovaný činnostní způsob výuky přispíval k celkové pozitivní atmosféře. Výrazným pozitivem byly estetický

a emotivní prožitek z četby a příjemné pracovní klima vzájemně kultivované spolupráce ve sledovaných hodinách literární výchovy.

Vnitřní prostředí školy má vzhledem k rozvoji osobnosti žáků celkově nadprůměrnou úroveň.

Podmínky výuky a jejich využití

Pro výuku na prvním stupni slouží 13 esteticky upravených, podnětných učeben. V navštívených hodinách bylo zaznamenáno převážně efektivní a účelné využívání pomůcek i didaktické techniky. Na druhém stupni jsou kromě dvou odborných učeben výpočetní techniky, tělocvičny, knihovny a keramické dílny třídy kmenové (celkem 9), z nichž některé jsou svým vybavením a výzdobou zaměřené na konkrétní předměty (např. zeměpis, přírodopis, výtvarná výchova, dějepis atd.). Vybavení tříd bylo ve většině sledovaných hodin příkladně využíváno k podpoře výuky.

Předložený ICT plán analyzuje podmínky školy z hlediska vybavení výpočetní technikou, porovnává současný stav s požadavky metodického pokynu „Standard ICT služeb ve škole“ a stanovuje cílový stav. Prioritou je rozšíření počtu PC včetně postupné obnovy starších počítačů a zakoupení interaktivní tabule pro vzdělávání na 1. stupni. Obě odborné učebny výpočetní techniky slouží dle stanoveného rozvrhu především k výuce informatiky, ale přístupny jsou i vyučujícím ostatních předmětů. Programové vybavení je využíváno především při výuce cizího jazyka, občanské a rodinné výchovy, světa práce, výtvarné výchovy. Strategie a plánování v oblasti materiální většinou vychází z reálných potřeb a možností školy (výjimkou je např. vybavení kabinetů – viz kapitola Vnitřní prostředí školy, či modernizace pomůcek pro přírodovědné předměty, viz níže).

Navštíveno bylo celkem 38 vyučovacích hodin. V rámci sledované výuky se ukázalo, že učitelé jsou většinou úspěšně vedeni k využívání dostupných pomůcek a techniky. Téměř ve všech předmětech bylo zaznamenáno využívání didaktických pomůcek, učebnic a různých podnětných textů, s nimiž žáci převážně efektivně pracovali – v tomto směru došlo oproti zjištěním při poslední inspekční činnosti v roce 2003 k celkovému zlepšení. Ke zvýšení názornosti bylo účelně využito zpětných projektorů v hodinách přírodopisu, chemie a matematiky. Estetický prožitek umožnila žákům reprodukce skladeb z CD přehrávače při výuce hudební výchovy, vhodné zařazení videoprojekce prolínalo výukou dějepisu a biologie. S interaktivní tabulí pracovali žáci při občanské výchově a zaznamenáno bylo i využití obou učeben výpočetní techniky v rámci výuky anglického jazyka. Naopak v hodinách fyziky byl princip názornosti výrazně omezen nevyužitím ve škole dostupné techniky a pomůcek, které se bezprostředně vztahovaly k probíranému tématu.

Vzdělávání ve sledovaných hodinách anglického jazyka i tělesné výchovy a ve většině hodin matematiky a společenských věd mělo vynikající úroveň.

Z hlediska rozvoje tzv. čtenářské gramotnosti byly příkladně vedeny zhlédnuté hodiny literární výchovy, ve kterých vyučující velmi vhodně motivovali žáky k práci s textem, jeho reprodukci i analýze. Sledovaná výuka českého jazyka korespondovala s cíli vzdělávání předmětu, ale vyčleněný prostor pro rozvíjení komunikativních dovedností žáků byl omezenější.

Materiální zázemí základní školy v oblasti společenských věd má standardní úroveň. Materiální podmínky pro přírodovědné vzdělávání na 1. stupni jsou taktéž standardní, podobně jako podmínky pro přírodopis a chemii na 2. stupni. Dílčím negativem je chybějící odborná pracovna pro výuku fyziky. Výuka předmětu tak probíhá v několika kmenových učebnách, v některých případech na jiném podlaží než je umístěn kabinet fyziky. Modernizace učebních pomůcek pro výuku přírodovědných předmětů byla v uplynulých letech minimální.

Podmínky výuky a jejich využití jsou standardní. Většina hospitovaných hodin měla celkově nadprůměrnou úroveň.

Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (dále též pravidla hodnocení) měla škola zpracována samostatně, nebyla součástí ani přílohou školního řádu. O seznámení žáků s těmito pravidly škola nevedla žádný záznam, na veřejně přístupném místě ve škole pravidla hodnocení zveřejněna nebyla (byla umístěna pouze na webových stránkách školy). Jejich obsah vykazoval některé formální nedostatky, které neměly vliv na úroveň vzdělávání žáků a jejich eliminaci zajistila operativně ředitelka školy ještě v průběhu inspekce.

Pravidla hodnocení byla při vzdělávání dodržována. Pouze v některých případech bylo zjištěno nedodržování klasifikační stupnice při hodnocení v žákovských knížkách (používání tzv. „mezistupňů“ či „mínusů“ apod.), přičemž některé záznamy byly neprůkazné (např. chybějící či nedostatečné zápisy obsahu sdělení k příslušné klasifikaci, chybějící podpisy vyučujících). Frekvence klasifikace byla dostatečná.

Hodnocení žáků při výuce bylo většinou odůvodněné a motivovalo žáky k učení. Žáci byli hodnoceni především slovně. Ve většině hospitovaných hodin bylo v souladu s koncepcí ŠVP realizováno také sebehodnocení žáků, a to formou adekvátní jejich věku. Bylo přitom patrné, že sebehodnocení využívají žáci při vzdělávání pravidelně. V některých hodinách byli dokonce vedeni ke zdůvodňování sebereflexe (např. v hodinách matematiky). Pravidelná analýza hodnocení je školou prováděna v rámci jednání pedagogických rad, kde jsou také přijímána potřebná opatření.

Hodnocení žáků je celkově na průměrné úrovni a není v rozporu s naplňováním ŠVP. K eliminaci zjištěných nedostatků došlo ve větší míře ještě během inspekční činnosti. Příkladné je využívání sebehodnocení žáků při výuce většiny předmětů.

Účelnost a účinnost podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Škola umožňuje rovný přístup ke vzdělávání, respektuje potřeby jednotlivých žáků. Zajišťuje péči 24 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Zpracovala pro ně individuální vzdělávací plány. Při vzdělávání zohledňuje také žáky s dílčími vývojovými poruchami učení (55 žáků). Pedagogové dbají doporučení poradenských zařízení a soustavně spolupracují s rodiči těchto žáků. Škola se stará o žáky i mimo výuku – pravidelně jedenkrát v týdnu jim poskytuje ambulantní nápravu. Výsledky podpory jednotlivých žáků jsou vyhodnocovány a jsou podkladem pro stanovení dalšího postupu. Ve sledovaných hodinách uplatňovali vyučující většinou individuální přístup, respektovali osobní tempo žáků, zadávali diferencované úkoly podle náročnosti nebo žákům poskytovali zápisy probíraného učiva. Hodnocení jejich výkonů bylo pozitivní. Mimořádně nadané žáky, kteří by byli diagnostikováni školským poradenským zařízením, škola nevykazuje.

Podpora žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je účinná a její úroveň je nadprůměrná.

Úspěšnost žáků ve vzdělávacím programu

Ke sledování úspěšnosti žáků v celém vzdělávacím cyklu jsou využívány především vlastní písemné práce. Dále jsou ve škole již dlouhodobě využívány různé komerční evaluační nástroje. Testy jsou zadávány zpravidla z českého jazyka, matematiky a obecných studijních předpokladů žákům 5., 7. a 9. ročníku, žáci školy v nich dosahují

většinou lepších než průměrných výsledků. Výsledky jsou analyzovány a hodnoceny vedením školy, metodickými orgány a vyučujícími. Ve školním roce 2006/2007 byl ve škole realizován ve 4. ročníku mezinárodní výzkum TIMSS 2007 zaměřený na úroveň znalostí a dovedností v matematice a přírodovědných předmětech. V rámci všech zúčastněných škol v ČR škola dosáhla vysoce nadprůměrných výsledků. Hlavní příčiny selhávání žáků (neprospívající žáci a žáci prospívající s dostatečnými) škola monitoruje a analyzuje.

Závěrečné hodnocení:

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Kurikulární reforma je zde realizovaná jednak inovací vzdělávacího programu Obecná škola a v prvním až třetím i šestém až osmém ročníku také aplikací školního vzdělávacího programu, který je zpracován podle požadavků školského zákona. Vzdělávání poskytované základní školou je v souladu s jejím ŠVP, resp. s aktuální verzí vzdělávacího programu Obecná škola.

Positiva zjištěná při inspekční činnosti v základní škole z celkového pohledu značně převažují nad zjištěnými negativy. Příkladem dobré praxe je vhodné využívání projektových metod vzdělávání, přínos partnerství pro vedení školy a sounáležitost ředitelky se školou, která se projevuje mimo jiné nadprůměrnou úrovní celé oblasti řízení pedagogického procesu. Nadprůměrná úroveň školy byla zjištěna dále v oblastech bezpečného prostředí ke vzdělávání, přijímání žáků ke vzdělávání, vnitřního prostředí školy, podpory žáků se ŠVP a v úspěšnosti žáků ve vzdělávacím programu.

Vývoj školy v období od poslední inspekce v roce 2003 je souhrnně hodnocen jako progresivní, k pozitivním změnám došlo mimo jiné v kvalitě vyučovacího procesu v rámci většiny předmětů, pozitivní trend přetrvává v oblasti příznivého klimatu školy.

Příležitosti k dalšímu efektivnímu rozvoji školy jsou především v posílení koncepčního propojení strategického a operativního plánování a ve zvýšení podílu kvalifikovaných pedagogů na výuce.

Základní škola má předpoklady pro plnění vzdělávacích programů, které v praxi aplikuje, zjištěné nedostatky jsou ojedinělého a okrajového charakteru, v převážné míře byly efektivně odstraněny ještě během inspekční činnosti. Jejich zjištění bylo managementem školy využito jako další příležitost v aplikovaném systému posilování kvality vzdělávání žáků. Základní škola svou činností úspěšně podporuje rozvoj osobnosti žáků.

Vzhledem ke sledovaným oblastem je škola celkově nadprůměrná.

Hodnotící stupnice

<i>Zjištěn výskyt kritických nebo nepřijatelných rizik, nepříznivý stav, rizika jsou kritická nebo nepřijatelná</i>	<i>Zjištěný stav vyhovuje standardu, škola je funkční, rizika jsou přijatelná nebo okrajová</i>	<i>Zjištěný stav bez rizik, vyskytují se některé oblasti, které lze hodnotit jako příklady dobré praxe</i>
Podprůměrný stav	Průměrný, funkční, (standardní) stav	Nadprůměrný (nadstandardní) stav

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina v úplném znění, Statutární město Kladno, ze dne 8. 3. 2005
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 4659/2006-21, ze dne 21. 3. 2006 a čj. 21971/05-21, ze dne 17. 6. 2005 ve věci zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení
3. Školní vzdělávací program „Škola porozumění“, schválený na pedagogické radě 21. 6. 2005
4. Internetové stránky školy na www.8zskladno.cz [online], [cit. 3. 3. 2008]
5. Organizační řád, ze dne 1. 9. 2006, čj. 464/2006
6. Školní řád, ze dne 21. 4. 2005, čj. 214/2005
7. Hodnocení žáků, schválené na pedagogické radě 21. 4. 2006
8. Evidence stížností od roku 1997 do termínu konání inspekce
9. Plán hospitačí 2006/2007, 2007/2008 (včetně hospitačních záznamů)
10. Vzdělávací koncepce školy 1993 – 2005, 2006 – 2010
11. Plány práce, školní roky 2004/2005, 2005/2006, 2007/2008
12. Školní matrika, záznamy aktuální k termínu inspekce
13. Rozvrh hodin podle tříd i vyučujících pro školní rok 2007/2008
14. Vlastní hodnocení školy za období školního roku 2005/2006
15. Vlastní hodnocení školy, období 2006/2007 - 2007/2008 (*průběžný prac. materiál*)
16. Záписy z jednání pedagogické rady, pracovních porad, školské rady, rady dětí, výchovné komise, metodických orgánů, 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008
17. Třídní knihy a třídní výkazy všech tříd, školní rok 2007/2008
18. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
19. Individuální vzdělávací plány pro školní rok 2007/2008
20. Školní projekty 2006/2007, 2007/2008
21. Výsledky žáků v komerčních testech v období let 2004 až 2008 a v mezinárodním výzkumu TIMSS 2007
22. Písemné práce a žákovské knížky žáků školy – výběr, 2007/2008
23. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2006/2007, 2005/2006, 2004/2005
24. Kniha úrazů a výkazy o úrazovosti žáků, 2004/2005, 2005/2006 a 2006/2007
25. Pravidla pro konání dozorů ze dne 1. září 2006, čj. 464/2006
26. Postup v případě výskytu zneužívání návykových látek – bez uvedení data a čj.
27. Rozhodnutí o přijetí žáků k základnímu vzdělávání 2007
28. Plány DVPP a jejich hodnocení, 2006, 2007, 2008
29. Hlediska pro přidělování osobních příplatků pro školní rok 2007-2008 ze dne 22. 8. 2007
30. Jmenování Školským úřadem Kladno do funkce ředitelky ze dne 22. 6. 1992
31. Výroční zprávy o hospodaření školy, 2005, 2006, 2007
32. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce 2005, 2006, 2007
33. Závazné ukazatele rozpočtu NIV za rok 2005, 2006 a 2007
34. Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004
35. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2005, 2006, 2007
36. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. - 4. čtvrtletí 2004, 2005, 2006 a 2007

Složení inspekčního týmu

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Vladimír Škuta	Mgr. Vladimír Škuta v. r.
Mgr. Miroslava Březinová	Mgr. Miroslava Březinová v. r.
Mgr. Petr Jiroš	Mgr. Petr Jiroš v. r.
Mgr. Viktor Keller	Mgr. Viktor Keller v. r.
Ing. Marcela Orthoberová	Ing. Marcela Orthoberová v. r.
Mgr. Richard Spiegl	Mgr. Richard Spiegl v. r.

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Tyršova 106, 276 01 Mělník.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podle ustanovení § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. jsou osoby, u nichž byla provedena inspekční činnost, povinny přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě stanovené Českou školní inspekci. Tuto lhůtu Česká školní inspekce stanoví po marném uplynutí 14denní lhůty k podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, popř. po jejich doručení.

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 31. březen 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jana Červenková	Jana Červenková v. r.